

Presentatie bij de ontmoeting tussen burgemeester Krikke en de Haagse Kerken

op 28 juni 2017 in de Grote Kerk

door Klaas Koffeman, straatpastor

In toga

Ik lees u een gedeelte uit het allernieuwste testament, en wel uit de derde brief van de apostel Nicolaas aan de Hagenezen, hoofdstuk 17 vers 6 t/m 28

Er was een man die zijn huis bouwde op een rots. Toen het begon te regenen en de stromen zwollen en er stormen opstaken en het huis van alle kanten belaagd werd, stortte het niet in, want het was gefundeerd op een rots.

En er was een man die zijn huis bouwde op het zand. Toen het begon te regenen en de stromen zwollen en er stormen opstaken en er van alle kanten op het huis werd ingebeukt, stortte het in, er beleefde alleen een ruïne over.

En er was een man die zijn huis bouwde op het veen. Dat wil zeggen, hij bouwde geen huis, maar hij huurde een huis, dat wil zeggen, hij huurde geen huis, maar hij vroeg een woonpas aan en schreef zich in voor een sociale huurwoning. En zie, nadat hij vier, vijf jaar gewacht had, kreeg hij een woning toegewezen.

Het geschiedde dat het begon te regenen en de stromen zwollen en er staken stormen op en het huis werd van alle kanten belaagd. Toen begon het dak te lekken, het behang zakte van de muren, het balkonhek woei los en de kelderbox liep onder water.

Dat was niet alleen het gevolg van de elementen, maar ook van achterstallig onderhoud. De man klaagde bij de woningbouwvereniging en vroeg om reparatie, maar nadat hij 20 minuten in het keuzemenu had gehangen zei de medewerkster van dienst dat het adres niet voorkwam in de onderhoudsschema's voor de komende drie jaar voor.

Omdat zijn beltegoed inmiddels op was, besloot de man niet verder te informeren.

"Geen onderhoud, dan ook geen huur", dacht hij en hij besloot de automatische incasso te storneren. Door een storing in het computersysteem stuurde de woningbouwvereniging hem die maand geen herinnering. "Dat gaat makkelijk", dacht de man, en omdat hij het bespaarde geld had omgezet in dingen die hem een fijn gevoel gaven, maar bij toenemend gebruik ook wel duur werden, besloot hij ook de volgende maand de huurincasso te storneren.

Omdat hij er de vorige maand door de computerstoring doorheen was geglipt, kreeg hij ook de tweede maand geen herinnering of aanmaning. Zo ging het ook de derde maand, maar toen geschiedde het dat er toch opeens een dwangbevel van de deurwaarder op de mat lag wegens drie maanden huurachterstand, verhoogd met kosten die ongeveer tot een verdubbeling van de hoofdsom leidden. Of de man binnen tien dagen wilde betalen, anders zou een procedure met verhoogde kosten volgen, met aan het eind mogelijk een ontruiming.

De man raakte bedwemd van schrik en ook van de andere dingen die hem een fijn gevoel gaven, maar toen die bedwelming was uitgewerkt, kwam hij tot zijn positieven en besloot hij hulp te zoeken.

Nu wilde het geval dat er in de supermarkt een postertje hing van een sociaal-maatschappelijk inlooppreekuur in een diaconaal centrum in de buurt en hoewel hij niet wist wat diaconaal betekende, besloot hij er toch heen te gaan, al was het maar omdat het gratis was.

Een zeer behulpzame vrijwilligster besteedde zeer veel tijd aan zijn situatie, belde met allerlei betrokken instanties, waaronder de deurwaarder en bereikte tenslotte een betalingsregeling.

Hij ging ook nog even langs bij een sociaal advocaat die daar spreekuur hield, maar die kwam tot de conclusie dat de woningbouw- vereniging juridisch niets te verwijten viel.

Onder de koffie, die daar gastvrij geschonken werd ontmoette de man allerlei mensen. Sommigen kwamen daar gewoon voor de gezelligheid of omdat ze eenzaam waren, maar er waren ook nogal wat lotgenoten met soortgelijke en vaak nog veel grotere problemen dan hij, waaronder een onverwacht groot aantal bekenden.

Ook waren er nogal wat mensen bij uit andere landen en culturen en van andere talen en rassen, waaronder asielzoekers die in hetzelfde gebouw een toevlucht zochten in een zogenaamd Wereldhuis. Als overtuigd PVV-stemmer had hij altijd gedacht dat vluchtelingen in Den Haag allemaal in mooie huizen op het zand woonden, onze banen hadden ingepikt en een royale uitkering en tal van voorzieningen genoten, maar dit bleek toch niet waar te zijn. In ieder geval niet in alle gevallen, hield hij zichzelf voor.

In het gebouw huisde een keer per week ook een voedselbank. De vriendelijke dame van het inlooppreekuur zei dat hij daar ook voor in aanmerking kon komen, maar tegenover al die bekenden schaamde hij zich dáár toch teveel voor. Toen werd voor hem geregeld dat hij in een andere, onbekende wijk in een bijgebouw van een rooms-katholieke kerk van de voedselbank gebruik kon maken.

Omdat de man geen enkele mogelijkheid zag om te betalen en hij uit het dwangbevel concludeerde dat er toch geen mogelijkheid was om aan ontruiming te ontsnappen, besloot hij de volgende maand ook de Eneco, Dunea, de regionale belastinggroep, de ziekteverzekering, de gemeentebelasting en Ziggo niet meer te betalen. En zo kwam hij na verloop van tijd met aanzienlijke schulden te zitten en werd hij uiteindelijk toch uit zijn huis gezet.

Zo bleek ook het huis op het veen na alle letterlijk en figuurlijke buien, stromen en stormen onbewoonbaar te zijn geworden.

Tot zover deze lezing. Het doet mij genoeg dat we de hoofdpersoon bereid gevonden hebben de rest van zijn verhaal zelf te vertellen. Ik stel u graag voor aan dhr. Robbie Rothuizen.

In ADO-shirt

Fijn dat ik hier vandaag mijn verhaal mag vertellen, al moet ik zeggen dat ik het wel een beetje lastig vind om dat hier in deze kerk te doen.

Ik heb de laatste tijd een beetje moeite met de kerk. Dat is nieuw. Vroeger had ik dat helemaal niet. Behalve heel vroeger dan. Mijn vader was katholiek en mijn moeder protestant en zij vonden het nodig om ons al kinderen mee naar de kerk te nemen.

Daar begon ik al vroeg tegen te protesteren, omdat ik er helemaal niks aan vond, maar moeders wil was wet. Tot ik mijn moed bij elkaar raapte en op m'n twaalfde verjaardag plechtig verklaarde dat ik nooit meer naar de kerk zou gaan.

'Mooi', zei mijn vader, voordat mijn moeder iets kon zeggen, "dan hoeft ik ook niet meer".

En vanaf dat moment gingen niet alleen mijn vader en ik, maar ook m'n jongere broers en zusjes nooit meer. Voor ingewijden: Harry Jekkers is een neefje van me.

Sindsdien heb ik altijd forse kritiek gehad op al dat gedoe in de kerk en ik wist waar ik het over had, dus dat was een gerust gevoel.

Maar de laatste tijd wordt het moeilijker. Toen ik moeilijk zat met mijn huis en mijn schulden, bleek dat inlooppreekuur en die sociale advocaat allemaal georganiseerd te zijn door de kerk, en dat gold ook al voor dat Wereldhuis dat samen met vluchtelingenwerk asielzoekers helpt en de voedselbank werd ook al door in een kerk gehouden.

En nu ik dakloos ben is het al niet anders. In de eerste dagen had ik nog wat geld, dus toen ging het wel, maar toen dat op was, kreeg ik echt honger. In die eerste dagen had ik van een lotgenoot gehoord over de soepbus, dus ik besloot 's avonds om 7 uur maar eens bij het Centraal Station te gaan kijken wat dat was. Ik schaamde me wel behoorlijk om daar midden op straat in de rij te moeten staan voor een beker soep en een pakje brood, maar ja, honger maakt bruine bonensoep zoet.

Bij de soepbus werd ik aangesproken door de straatpastor. Maar dat hoorde ik later pas.

Op dat moment was het voor mij iemand die heel vriendelijk vroeg wie ik was, of ik hier voor de eerste keer was, of ik al lang dakloos was, of ik al een beeld had van hoe het verder moest en zo voort. Ik keek ervan op, want in de dagen daarvoor was ik, waar ik ook kwam, vooral streng aangesproken, weggejaagd en weggekeken, maar had niemand de moeite genomen om een normaal gesprek met me te voeren.

Toen ik daar bij de soepbus vertelde dat ik nog geen idee had wat ik ging doen, vertelde de pastor me over het daklozenloket en dat ze, als ik dat wilde, best een afspraak voor me wilde maken en dat ze, als ik dat prettig vond, best met me mee wilde gaan. Ik snapte niet hoe een vrouw pastoor kon zijn, maar ik nam het aanbod toch graag aan.

Bij het daklozenloket hebben ze pas over twee weken ruimte voor een afspraak, dus ik moet nog maar eens zien hoe ik dat ga overleven.

De straatpastor vertelde me nog wel dat ze misschien wel een fonds kende dat me aan leefgeld wilde helpen, maar daar ga ik denk ik maar niet op in. Voor je het weet, is dat ook weer van de kerk en als dat zo door gaat, moet ik verplicht naar de kerk of ik moet in ieder geval mijn mening over de kerk nog herzien

Daar heb ik geen zin in. Toen mijn moeder nog leefde, zei ik altijd tegen haar dat ik er het nut niet van inzag om op zondagmorgen vroeg mijn bed uit te moeten om in een gebouw met een groep mensen van vijftig tinten grijs te gaan zitten zingen, bidden en naar een saai verhaal te luisteren en ik gun het zelfs mijn moeder zaliger niet dat ik daar nog eens anders over zou gaan denken.

Dus ik ga ook niet op vrijdagmiddag naar die viering voor daklozen, waar mevrouw de straatpastor me voor uitnodigde, en ook niet naar die driegangenmaaltijd die ze daarna houden en ik hoef ook geen leefgeld van de kerk. Of het moet echt niet anders kunnen.

Ook al ben ik dakloos, er zijn toch een paar principes waar ik graag aan vast wil houden.

Als zichzelf

Mevrouw de burgemeester, uw stad heeft vele burgers, van zeer diverse pluimage. Dhr. Rothuizen is er één van, maar gelukkig zijn er heel veel mensen met wie het veel beter gaat dan met hem. Niet alleen op het zand, maar ook op het veen.

Onder die burgers is er een toch nog altijd flink aantal die aangesloten zijn bij een kerk of een verwante organisatie of genootschap. U ziet er vandaag een voorbeeldige selectie van.

De kerken willen er met hart en ziel voor iedereen zijn, voor mensen op zand en veen, voor mensen met wie het goed gaat, maar zeker ook voor mensen die minder geluk hebben.

Het is nu eenmaal zo dat ieder levenshuis door de stormen en plensbuien van het bestaan opeens kan gaan lekken, scheuren of zelfs onbewoonbaar kan worden. Of je nu op zand of op veen gebouwd hebt. En op een rots bouwen valt, in ieder geval in letterlijke zin, in Den Haag nu eenmaal niet mee.

Hoewel de maatschappelijke activiteiten van de kerken zich meer op het veen concentreren, zijn er op het zand vaak weer andere problemen waar de kerken zich voor inzetten, zoals ouderdom, eenzaamheid en sociaal isolement. En wat er op het veen allemaal kan gebeuren, daar hebt u net een voorbeeld van gehoord en gezien.

U bent sinds kort de burgermoeder van al deze burgers van zand en veen en daar willen we u vandaag van harte mee gelukwensen. Ook willen we u namens de kerken van harte welkom heten.

En ik heb vandaag namens de kerken een paar cadeautjes voor u meegebracht die ik u graag wil aanbieden. De cadeautjes zijn niet voor u persoonlijk, al mag u er ook gebruik van maken, maar het zijn dingen die de kerken willen aanbieden aan deze stad, aan de gemeente als lokale overheid, aan alle maatschappelijke organisaties waar we graag mee samenwerken, maar vooral ook aan alle individuele burgers van zand en veen.

Dingen die de kerken in huis hebben en die we graag aanbieden aan alle bewoners van deze stad.

Ik wil u uitnodigen om naar voren te komen, deze cadeautjes aan te nemen en naar goed Nederlandse gewoonte direct uit te pakken.

Cadeautjes: drie 'matroesjka-huisjes' met de resp. opschriften *tijd*, *aandacht* en *hulp*.